

Total No. of Printed Pages—7

6 SEM TDC RD G 1

2017

(May)

RURAL DEVELOPMENT

(General)

Course : 601

(Rural Development : Planning and Management)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32/24

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলৰ প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা/শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : $1 \times 8 = 8$
Answer/Choose the correct answer of the
following :

(a) বহুস্তৰীয় পৰিকল্পনাৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

Write one characteristic of multilevel
plan.

(b) প্ৰকল্পৰ অৰ্থ লিখা।

Write the meaning of project.

(Turn Over)

(2)

- (c) প্রকল্প চিনাক্ত কৰোঁতে তলৰ কোনটো বিচাৰ কৰা নহয় ?
Which of the following is not considered while selecting project?

(i) কেঁচামালৰ পৰ্যাপ্ততা

Availability of raw material

(ii) সামাজিক গ্ৰহণযোগ্যতা

Social acceptability

(iii) কাৰিকৰী যথার্থতা

Technical appropriateness

(iv) প্রকল্পৰ মূল্যায়ন

Project evaluation

- (d) প্রকল্প এটাৰ কাৰিকৰী যথার্থতা অধ্যয়নৰ এটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

Mention one objective of technical feasibility study of a project.

- (e) ব্যয়-সুবিধাৰ বিশ্লেষণ তলৰ কোনটোৰ লগত জড়িত ?
Which of the following is the cost-benefit analysis associated with?

(i) কাৰিকৰী যথার্থতা

Technical feasibility

(ii) বিত্তীয় যথার্থতা

Financial feasibility

(iii) ব্যৱস্থাপনাৰ যথার্থতা

Managerial feasibility

(iv) ওপৰৰ এটাও নহয়

None of the above

(3)

- (f) প্রকল্প মূল্যায়নৰ এটা পদ্ধতি উল্লেখ কৰা।
Mention one method of project evaluation.

- (g) কৃষিপাম বাজেটৰ এটা সুফল লিখা।
Write one benefit of farm budgeting.

- (h) প্রকল্প পৰ্যবেক্ষণে সহায় কৰে
Project monitoring helps

(i) প্রকল্পৰ সময়সূচী পুনৰ নিৰ্ধাৰণত
in rescheduling the project

(ii) প্রকল্পৰ বাজেট পুনৰ প্ৰস্তুতকৰণত
in rebudgeting the project

(iii) শ্ৰমশক্তি পুনৰ গঠনত
in rearranging the workforce

(iv) ওপৰৰ আটাইকেইটা
All of the above

2. তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত টোকা লিখা (প্রতিটো 100 শব্দৰ ভিতৰত) : 4×4=16

Write notes on any four of the following (within 100 words each) :

- (a) বহুস্তৰীয় পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰোঁতে সম্মুখীন হোৱা সমস্যাবাজী
Problems faced in formulating multilevel plan

(Turn Over)

(4)

- (b) প্রকল্প প্রস্তুতিৰ লগত জড়িত কাৰিকৰী বিষয়
Technical aspects related to project
formulation
- (c) প্রকল্প এটাৰ আৰ্থিক যথার্থতাৰ বিশ্লেষণ
Economic feasibility analysis of a
project
- (d) গ্ৰাম্য উন্নয়ন প্রকল্প ৰূপায়ণত জনসাধাৰণৰ অংশগ্ৰহণৰ
গুৰুত্ব
Importance of people's participation in
the implementation of rural develop-
ment project
- (e) কৃষিপায় বাজেটৰ গুৰুত্ব
Importance of farm budgeting

তলৰ প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা (প্রতিটো 500 শব্দৰ ভিতৰত) :
Answer the following questions (within
500 words each) :

3. (a) খণ্ড-পর্যায়ৰ পৰিকল্পনাৰ উদ্দেশ্যবোৰ লিখা। খণ্ড-পর্যায়ৰ
পৰিকল্পনা কেনেদৰে প্রস্তুত আৰু প্রণয়ন কৰা হয়,
আলোচনা কৰা।
Mention the objectives of block-level
planning. Discuss how block-level plan
is formulated and executed.

P7/737

(Continued)

(5)

অথবা / Or

- (b) বহুস্তৰীয় পৰিকল্পনাৰ অন্তৰ্গত বিভিন্ন স্তৰবোৰৰ বিষয়ে
বৰ্ণনা কৰা।
Discuss the various levels that are
included in multilevel planning.

4. (a) গ্ৰাম্য উন্নয়ন প্রকল্প চিনাক্ত কৰোঁতে গুৰুত্ব দিব লগা
দিশবোৰ আলোচনা কৰা।
Discuss the aspects that need to be
emphasized in the identification of rural
development projects.

অথবা / Or

- (b) প্রকল্প প্রস্তুতকৰণৰ বিভিন্ন স্তৰবোৰ বৰ্ণনা কৰা।
Describe the various stages of project
formulation.

5. (a) প্রকল্প পর্যালোচনাৰ গুৰুত্ব কি? প্রকল্প এটাৰ কাৰিকৰী
যথার্থতা কেনেদৰে পর্যালোচনা কৰা হয়, আলোচনা
কৰা।
What is the importance of project
appraisal? Discuss how technical
feasibility of a project is appraised.

(Turn Over)

(6)

অথবা / Or

- (b) গ্রাম্য উন্নয়ন প্রকল্প এটা কেনেদৰে পর্যালোচনা কৰা হয়, বৰ্ণনা কৰা।

11

Describe how the appraisal of a rural development project is done.

6. (a) গ্রাম্য উন্নয়ন প্রকল্প পর্যবেক্ষণৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।
প্রকল্প পর্যবেক্ষণ কৰাৰ কৌশলবোৰ আলোচনা কৰা।

6+5=11

Analyze the importance of monitoring of rural development project. Discuss the techniques of project monitoring.

অথবা / Or

- (b) প্রকল্প মূল্যায়নৰ উদ্দেশ্যবোৰ ব্যাখ্যা কৰা। প্রকল্প মূল্যায়নৰ গুৰুত্ব বিচাৰ কৰা।

5+6=11

Describe the objectives of project evaluation. Examine the importance of project evaluation.

7. (a) ভাৰতীয় কৃষিক্ষেত্ৰত কৃষিপাম ব্যৱস্থাপনাৰ ক্ষেত্ৰত হোৱা অসুবিধাবোৰ আলোচনা কৰা।

11

Discuss the problems of farm management in the Indian agriculture sector.

(7)

অথবা / Or

- (b) কৃষিপাম ব্যৱস্থাপনাত উৎপাদন আৰু সাংগঠনিক ক্ষেত্ৰত ল'ব লগা সিদ্ধান্তসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

11

Describe the production and organizational farm management decisions.
